

Alica Wertheimer Baletić: Emigracija mladih obitelji najveći je demografski problem Hrvatske - jednom kad odu, teško se vraćaju

Demografija je strateško pitanje ukupnoga razvoja pa tako i gospodarskoga razvoja hrvatskog društva. Po demografskim pokazateljima, kao i svima drugima, na dnu smo europske ljestvice, izjavio je prošloga tjedna u Matici hrvatskoj Stjepan Šterc, demograf s Geografskoga odsjeka PMF-a, na predstavljanju Zbornika radova u kojem su okupljeni stručni radovi sa Znanstvenoga skupa Demografija u Hrvatskoj, održanog 2012., u povodu 75. godišnjice života i 50 godina rada akademkinje Alice Wertheimer Baletić.

Šterc smatra kako je došlo vrijeme da političke elite konačno shvate važnost populacijske politike na koju demografi upozoravaju desetljećima jer je to najvažnije za opstanak Hrvatske. Po njegovim riječima, može se dogoditi katastrofa ako bi se Hrvatskoj dogodio egzodus poput onog iz 60-ih godina prošloga stoljeća, kad je na tzv. privremenim rad otišlo 400.000 stanovnika. Napominje da se negativni demografski trendovi u tom slučaju neće moći kontrolirati, da će doći do supstitucije stanovništva, koja će dovesti u pitanje i hrvatski identitet.

Marin Strmota, predstavljajući 22 rada 26 autora okupljenih u Zborniku, istaknuo je da već tri generacije demografa upozoravaju na problem depopulacije Hrvatske, koja je nastupila 1991., ali da se ništa ne čini.

Andelko Akrap, predstojnik Katedre za demografiju na zagrebačkome Ekonomskom fakultetu, upozorava da je politika razvoja stanovništva u Hrvatskoj prepuštena stihiji, iako su demografi prije više desetljeća njavili trendove depopulacije, te da

Hrvatska nema dugoročni scenarij zaustavljanja negativnih trendova. Po njegovim riječima, mladi iseljavaju jer Hrvatska nema strategiju rješavanja njihovih egzistencijalnih problema. Smatra da privatnome kapitalu nije u interesu investirati u stanovništvo praznu Liku.

Alica Wertheimer Baletić, upozorivši da sve zemlje imaju politiku prema obitelji i stanovništvu, upitala je zašto ju nema i Hrvatska. Demografija je život, ulazi u sve pore života i ljudskih djelatnosti, rekla je, dodavši kako su još 70-ih godina predviđeli što će se dogoditi 90-ih ako se ništa ne poduzme. Jednako sada znamo što će se dogoditi za sljedećih pedeset i do kraja stoljeća, ako prema tom problemu bude isti odnos. Wertheimer-Baletić kaže da je na znanstvenicima da upozoravaju, a na vlastima da nešto poduzmu i učine. Emigraciju mladih obitelji smatra najvećim demografskim problemom suvremenoga hrvatskog društva zato što se obitelji najmanje vraćaju.

Akademkinja Alica Wertheimer-Baletić (Vukovar, 1937.) dugogodišnja profesorica i pročelnica Katedre za demografiju Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, utemeljiteljica je suvremene demografije u Hrvatskoj. Napisala je 19 knjiga i monografija, više od 170 članaka, studija, priloga u zbornicima, kao i mnoge stručne radove. Za redovitoga člana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti izabrana je 1992. Od 2004. do 2010. bila je potpredsjednica Hazua, kao prva žena na toj dužnosti. Od 1998. do 2002. bila je predstavnica Hrvatske pri UN-ovoj Komisiji za stanovništvo i razvoj kojoj je od 2000. bila i potpredsjednica.

(mc)

